

TARNOWA KULTURA

Informator Gminnego Ośrodka Kultury w Tarnowie Podgórnym

ISSN 1895-5460

MAMY ŚWIETNY TEATR!

„KRÓL UBU” OBSYPANY NAGRODAMI W INOWROCŁAWIU

fot. Adam Markiewicz/inowroclaw.info.pl

Wielkim sukcesem zakończył się udział działającej w GOK „SEZAM” grupy teatralnej ZAMIAST w tegorocznej Arlekinadzie. Spektakl „Król Ubu”, w reżyserii Grażyny Smolibockiej, został uznany za najlepszy.

Oprócz pierwszego miejsca „za kreatywność, spójne i konsekwentne połączenie wszystkich elementów teatralnych” grupie Zamiast przypadły: nagroda dla najlepszego aktora (Bartosz Kamiński), a także nagrody za najlepszą reżyserię i scenografię. Wyróżnienie indywidualne za rolę kobiecą otrzymała Sandra Michalska.

Na deskach Teatru Miejskiego w Inowrocławiu prezentowało się dziewięć grup teatralnych z całej Polski. W jury VIII Ogólnopolskiego Festiwalu Małych Form Teatralnych zasiadli reżyserzy, aktorzy, dziennikarze i plastycy z Warszawy (Maciej Kowalewski i Rafał Mohr), Torunia

(Jerzy Rochowiak) oraz Bydgoszczy (Urszula Guxlecka i Aleksandra Simińska). „Jestem zaskoczony wysokim poziomem tegorocznej Arlekinady” – powiedział R. Mohr podczas wręczania nagród.

Laury zdobyte w Inowrocławiu są kolejnymi na koncie grupy „Zamiast”. Podopieczni G. Smolibockiej wielokrotnie nagradzani byli w konkursach teatralnych, m. in. na Poznańskim Festiwalu Teatrów „Marcinek”, czy Wiosnie Teatralnej Młodych. Tegoroczna Arlekinada po raz kolejny potwierdziła, że w Tarnowie Podgórnym mamy świetny teatr.

Jarek Krawczyk

Grupa Teatralna ZAMIAST. „Król Ubu”. Opracowanie i reżyseria: Grażyna Smolibocka, współpraca reżyserska: Bogdan Żyłkowski, scenografia: Agnieszka Gierach, realizacja techniczna: Mikołaj Boch

„Sortownia” nas zadziwi

Nowa, niekonwencjonalna, idąca z duchem czasu – taka ma być „Sortownia”. Jej głównym zadaniem jest ukazanie młodym ludziom, jak wspaniały może być taniec i jak można się nim bawić, a zarazem tworzyć wspaniałe przedstawienie.

Od kilku lat w naszej gminie działa grupa „Free Steps”, jej założycielem jest ceniony choreograf i pedagog Piotr Bańkowski. Młodzież, kochająca taniec nowoczesny, nauczyła się hip-hopu, break dance’a czy

tap dance’a, zaczęła czerpać coraz większą przyjemność z tańca. Z czasem wyszkoleni tancerze Free Steps zasilił Teatr Tańca Zakrconego, również prowadzonego przez P. Bańkowskiego. Postanowił on stworzyć nową strukturę pod nazwą „Sortownia” z obu tych zespołów i ulokować swoją działalność w Tarnowie Podgórnym. W tej gminie – jak mówi – jest znakomita atmosfera. – Chcę wprowadzić kompletnie inną choreografię i stworzyć

dokończenie na stronie 2

Długo by szukać drugiego takiego teatru

FENOMEN NA SKALĘ KRAJOWĄ

Od ośmiu lat jest fenomenem na skalę krajową. Angażuje grubo ponad setkę osób. Niczym dobre wino, z roku na rok dojrzewa i jest coraz lepszy. Właśnie zaczyna się jego dziewiąty sezon. O czym mowa? Oczywiście, o projekcie „Teatr w każdej wiosce”!

Ponad cztery i pół roku temu, kiedy „Tarnowa Kultura” rozpoczynała działalność, podczas wywiadu z koordynatorami, przeprowadzonego w redakcji, miałem okazję zapoznać się z tym niezwykłym projektem teatralnym, który istniał już od paru lat.

Pomysł wydawał się bardzo ciekawy: grupy teatralne, działające przy każdym domu kultury i każdej świetlicy wiejskiej w gminie, złożone

dokończenie na stronie 3

Wiesław Prządka zagra w niedzielę 3.10. (godz. 17)

Jesień kusi dobrą muzyką

Od 35 lat na całym świecie 1 października przypada Międzynarodowy Dzień Muzyki. Z tej okazji w Domu Kultury w Tarnowie Podgórnym wystąpi Wiesław Prządka z zespołem. To atrakcyjna inauguracja muzycznych atrakcji w naszej gminie. Już 3 października czeka melomanów finałowy koncert z cyklu „Lusowskie Poranki Muzyczne”. Dzieci będą miały mają okazję posłuchać muzyki w ramach rozpoczętych we wrześniu cykli Mezzoforte i Pro Sinfonica. A 7 listopada zagra... Orkiestra Koncertowa Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego!

Wiesław Prządka jest uznawany za najwybitniejszego akordeonistę i bandoneonistę w kraju. Koncertuje na scenach Europy i USA, współpracował z Hanną Banaszak, Waldemarem Malickim, Jackiem Wójcickim, Zbigniewem Górnym, Justyną Szafran. Nagrał wiele płyt z własnymi zespołami oraz wieloma wybitnymi orkiestrami i woka-

listami. W Tarnowie Podgórnym wystąpi w zacyjnym towarzystwie, w programie „Od klasyki do jazzu” towarzyszyć mu będą znani jazzmani -Zbigniew Wrombel (bas) i Piotr Kałużny (fortepian), a także złożony z instrumentalistek poznańskiego Teatru Wielkiego kwartet smyczkowy Dell’ Arte. Zapraszamy do Domu Kultury w Tarnowie Pod-

górnym 3 października o godz. 17. Ciekawie zapowiada się finałowy koncert cyklu „Lusowskie Poranki Muzyczne”. Tegoroczna jego edycja rozpoczęła się od koncertu „Chopin przyjechał” w wykonaniu Nikodema Wojciechowskiego, a koncert znakomitej pianistki Aleksandry Mozgiel pod tym samym tytułem

dokończenie na stronie 2

Jesień kusi dobrą muzyką

dokończenie ze strony 1

będzie jej zwieńczeniem. Artystka nagrywała dla Polskiego Radia i TVP, zdobyła ponad 30 prestiżowych nagród w kraju i za granicą, m. in. w Austrii i we Francji. Jej występ prowadzić będzie Dominika Matuszak. Koncert, (3 października o godzinie 11:45 w Kościele pw. św. Jadwigi Śląskiej i św. Jakuba Apostoła) będzie doskonałą okazją, by raz jeszcze posłuchać utworów naszego wybitnego kompozytora w najlepszym wykonaniu. Rozpoczęły się także kolejne edycje edukacyjnych kon-

Zapraszamy

seniorów

14 listopada obchodzimy w naszym kraju Światowy Dzień Seniora. To dobra okazja, aby pamiętać o najstarszych członkach rodziny, przyjaciółach, znajomych, sąsiadach. Z tym dniem związane są atrakcje przygotowane w Tarnowie Podgórnym i Przeźmierowie.

W Przeźmierowie będzie można obejrzeć wystawę prac plastycznych oraz występ zespołu „Modrzanki” z sąsiedniej gminy Stęszew. Powstał on w 1996 roku, wielokrotnie nagradzany był na konkursach regionalnych i ogólnopolskich. Na występ zapraszamy 9 października o godz. 16 do Ośrodka Kultury w Przeźmierowie.

W Tarnowie Podgórnym czeka nas inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Przypomnijmy, że został on powołany z inicjatywy dyrektora tu-tejszego Domu Kultury „SEZAM”. Planuje się lekcje języka angielskiego, tańca, a także zajęcia artystyczne i inne. UTW w gminie Tarnowo Podgórne cieszy się sporym zainteresowaniem, a kolejny rok zapowiada się ciekawie. W związku z jego inauguracją zapraszamy na występ Chóru Madrygalistów im. Waława z Szamotuł 9 października o godz. 15 w Tarnowie Podgórnym. Zespół pod nazwą „Poznańscy Madrygaliści im. Waława z Szamotuł” powstał z inicjatywy obecnego dyrygenta Jerzego Fischbacha. Przez niespełna dziewięć lat chór dał ponad sto koncertów, zdobył wiele prestiżowych nagród nie tylko w kraju.

Zuzanna Kupsik

certów dla dzieci. Od września do końca maja przedszkolaki będą poznawać różne oblicza muzyki w ramach Pro Sinfoniki (pierwszy koncert pt: „Wjazd Tralalotka i Pacynki do krainy muzyki” już 6 października). Dla uczniów podstawówek Gminny Ośrodek Kultury „SEZAM” przygotował natomiast cykl Mezzoforte (pierwsze koncerty zatytułowane „Głos ludzki najwspanialszym instrumentem”). Niezwykłym wydarzeniem będzie także występ najważniejszej orkiestry wojskowej w kraju, czyli

Orkiestry Koncertowej Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego. Niemal 100 lat tradycji, ponad 10 tysięcy(!) występów, kilkadziesiąt wydawnictw płytowych – to zestawienie mówi samo za siebie. Wyjątkowa okazja, by usłyszeć na żywo zespół, który w telewizji oglądaliśmy dziesiątki razy, nadarzy się już 7 listopada. Nie ma pory roku, podczas której w gminie Tarnowo Podgórne nie rozbrzmiewałaby muzyka, ale jesień pod tym względem zapowiada się niezwykle atrakcyjnie. Zapraszamy na koncerty!

Jarek Krawczyk

Zachwycający Musorgski

Kolejny edycja „Muzyki z różnych stron świata” rozpoczęta! Na pierwszy ogień poszła muzyka rosyjska. Posłuchać można było m. in. o Musorgskim.

Modest Musorgski pochodził z bogatej rodziny, porzucił jednak karierę oficera, aby zająć się muzyką. Grał na fortepianie i po bardzo krótkiej nauce rozpoczął komponowanie. Jego muzyka nacechowana jest oryginalnością i znakomitą koncepcją artystyczną. Słychać w niej wiele elementów groteski, pesymizmu, tajemniczości i rozpacz.

Do najśłynniejszych dzieł należą cykle miniatur fortepianowych „Obrazki z wystawy” (mieliśmy okazję ich posłuchać) oraz cykle pieśni „Bez słońca” czy opery. Pojawiły się również tematy z utworów innych artystów („Jezio-rem łabędzie”, „Lot trzmiela”).

Znakomity głos Piotra Należytego, brzmienie saksofonów Jana Adamczewskiego i klawiszy Joanny Kowalskiej – zachwyciły nieliczną (szkoda!) publiczność w Domu Kultury w Przeźmierowie.

Zuzanna Kupsik

Gromkie brawa na stojąco dla „Kairos”

fol. Marta Maciejewska

Silne, męskie i harmonijnie brzmiące głosy – tym właśnie w Baranowie zachwycił słuchaczy „Kairos”, męski zespół wokalny.

Śpiew cerkiewny stanowi oryginalny i niezwykle wysublimowany rozdział w historii europejskiej kultury muzycznej. Często zamknięty

„Sortownia”

dokończenie ze strony 1

coś nowatorskiego, spektakl różniący się od dotychczasowych. Mam na myśli przedstawienie jedyne w swoim rodzaju, które ma nieść głębsze przesłanie.

Nowe przedstawienie „Schody - tryptyk” już w piątek, 8 października w Domu Kultury w Tarnowie Podgórnym. Zapewniam, że zaskoczy was swoją innowacyjnością. Miałem przyjemność przypatrywać się przygotowaniom tancerzy do występu, zadziwili mnie umiejętnościami tanecznymi, jak i wspaniałym wykorzystaniem metafory schodów. – Gdy pracuję z młodzieżą z waszej gminy, mówi P. Bańkowski, widzę, że jest ona bardzo ambitna i chce się skupiać nie tylko na tańcu, ale chce również organizować różnego rodzaju performance. Planuję pojechać z nią na kilka festiwali i przeglądów teatrów, zmierzyć się z podobnymi grupami.

Pozostaje mi tylko trzymać kciuki za „Sortownię”, życzyć jej powodzenia i zaprosić do Tarnowa Podgórnego na występ. **Przedpremierowy pokaz już 8.10 o godz. 11.10 i 18 w domu kultury w Tarnowie Podgórnym.**

Arkadiusz Dobrzyński

w murach świątyni i monastyrów tworzy odrębny świat. Śmiało możemy powiedzieć, iż jest on sztuką wielką, uderzającą bogactwem swych form, brzmień, intensywnością nastrojów i niezapomnianym urokiem.

„Kairos” pod dyrekcją Borysa Somerschafa muzycznie uświetnił jubileuszową mszę świętą, po której zaprezentował swój repertuar. Znalazły się w nim piękne śpiewy cerkiewne oraz fragmenty liturgii ormiańskiej, gruzińskiej i greckiej. Śpiewacy pożegnali gospodarza świątyni, proboszcza Andrzeja Strugarka, wykonaniem „Sto lat” po gruzińsku. Zachwyceni słuchacze nagrodzili zespół gromkimi brawami na stojąco.

Marta Maciejewska

Ani Mru Mru o tym jak się przebierają

Po Paraniemnormalnych i Kabacie Moralnego Niepokoju przyszedł czas na kolejną już w tym roku gwiazdę kabaretu w Tarnowie Podgórnym. Tym razem w hali OSiR gościli Marcin Wójcik, Michał Wójcik i Waldemar Wilkołek, czyli Ani Mru Mru. Dzień przed występem rozeszły się ostatnie bilety, dlatego od początku można było spodziewać się naprawdę gorącej atmosfery.

A chyba nie ma nic lepszego dla artystów, niż komplet publiczności. Tak doświadczona grupa jak Ani Mru Mru nie zmarnowała okazji, by udowodnić na żywo, dlaczego od tylu lat nie opuszcza ścisłej kabeletowej czołówki. Świadczyć mogą o tym kończące występ owacje na stojąco.

Nowy program Ani Mru Mru nosi tytuł „Czerń czy biel”. To dlatego artyści powitali publiczność w czarnym i białym smokingu. Później kolory te przewijały się przez cały występ, będąc pretekstem do kolejnych

skeczy i piosenek. Choć przedstawiony repertuar był całkowicie premierowy, opierał się w dużym stopniu na sprawdzonych „patentach”, znanych z wcześniejszych dokonań Ani Mru Mru. Trudno więc mówić o jakimś spektakularnym zaskoczeniu. Największą niespodzianką był ostatni numer, z wyciągnięciem jednego z widzów na scenę. Jego puenta zaskoczyła chyba całą publiczność, choć najbardziej zdziwiony mógł być pan Mariusz, który – co trzeba przyznać – świetnie poradził sobie z nietypową rolą.

Warto było pojawić się w hali OSiR nie tylko dlatego, że kabarety zawsze są bardziej śmieszne i ciekawsze na żywo, niż w telewizji. Innym ważnym argumentem jest to, że widzowie w ramach bisu dowiedzieli się, jak kabaret Ani Mru Mru to robi, że tak szybko się przebiera. Tym, którzy 11 września nie pojawili się na występie powiemy tylko, że bardzo sprytnie.

Jarek Krawczyk

Zachwyciliśmy gości ze świata!

Prawie 150 dziennikarzy i wydawców mediów polonijnych z ponad 30 krajów świata, m. in. z Australii, Argentyny, Egiptu, Kanady, USA i RPA wzięło udział w XVIII Światowym Forum Mediów Polonijnych. Jego uczestnicy odwiedzili Wielkopolskę, zawitali także do Tarnowa Podgórnego.

Stałym tematem forum jest debata o promocji Polski na świecie i budowa więzi z Polakami żyjącymi poza granicami kraju. Dodatkowym tematem – promocja gospodarcza i turystyczna naszych regionów. W trakcie forum przyznawana jest honorowa nagroda Fidelis Poloniae za wybitne zasługi w umacnianiu więzi pomiędzy krajem, a środowiskami polonijnymi oraz promocji Polski w świecie. Dziennikarze zawitali również do Tarnowa Podgórnego. Powitał ich wójt Tadeusz Czajka, powiedział na co gmina wydaje pieniądze, ile osób ma tutaj miejsce pracy. Następnie, jak na konferencji prasowej, dziennikarze zadawali pytania: W jaki sposób można osiągnąć tak niski poziom bezrobocia? Kim wójt jest z zawodu? Czy gmina Tarnowo Podgórne kupuje białoruskie ciągniki? Jak to jest, że w gminie młodzież tak chętnie bierze udział w zajęciach artystycznych. Goście obejrzeli film pokazujący piękne

zakątki naszej gminy, jej bogactwo gospodarcze oraz zmiany w kolejnych latach jej rozwoju.

W części artystycznej wystąpił zespół „Modraki”, po nich na scenę wkroczyli „Lusowiacy”, którzy rozgrzali publiczność oberkiem. Zatańczyli dla gości polkę, za co otrzymali oklaski na stojąco. Na zakończenie wystąpiła i zachwyciła

fol. A.Dobrzyński, J. Krawczyk, D. Magdziarek

grupa Free Steps, która w inny sposób pokazuje magię tańca i teatru. Goście zakończyli wieczór w Hotelu 500, gdzie pobyt uświetniły im zespoły „Swingulance” oraz „Lombard”.

Zuzanna Kupsik

Długo by szukać drugiego takiego teatru

dokończenie ze strony 1

z kilkunastu dzieci w różnym wieku, pod okiem instruktorów bawią się w teatr.

Jak prawdziwi aktorzy, chodzą na próby, wcielają się w różne postaci, uczą scenariusza. Po prostu, grają na scenie. Podczas sezonu, który trwa ponad pół roku, teatry przygotowują się do finału, w trakcie którego pokazują efekt swoich prób. Uczestnicząc od kilku lat w tych finałach, muszą przyznać, że zawsze zasługuje on na gromkie brawa. Dla młodych aktorów teatralnych, bo tak można o nich powiedzieć, są z pewnością sporym wyróżnieniem i nagrodą za pracę i poświęcony czas.

Tuż po finale następuje wakacyjna przerwa, która z jednej strony daje możliwość odpoczynku i nabrania sił, a z drugiej – jest czasem, w którym mniej cierpliwe osoby wyczekują kolejnej edycji projektu, aby znów wpaść w rytm prób, biega-

nia po deskach scenicznych i uczenia się kwestii. W tym miesiącu ponownie stanie się to możliwe. Nowy sezon to także nowe wyzwanie, gdyż, rzecz jasna, wszyscy pracują nad nowymi przedstawieniami. One z kolei są powiązane w mniejszym lub większym stopniu z hasłem, które dla każdej edycji jest inne – w minionej brzmiało ono „Razem i osobno”. Rezultatem tego była współpraca kilku grup nad jednym większym przedstawieniem, co zdarzyło się pierwszy raz w historii projektu.

W rozpoczynającym się właśnie dziewiątym sezonie jedyne, co na razie wiemy, to właśnie jego hasło: „Inspiracje”. Rozpoczyna się czas nauki i pracy będącej świetną zabawą dla młodych ludzi oraz dorosłych –

instruktorów, koordynatorów i pozostałych osób zaangażowanych w projekt od strony scenografii, choreografii, muzyki.

W innym stopniu, ale tak jak oni, tak i my czekamy na maj, który będzie czasem wielkiego finału. Wcześniej jednak, w kolejnych numerach „Tarnowej Kultury” zamieścimy informacje o postępach w próbach przy okazji tradycyjnych Zadaszek teatralnych w listopadzie oraz grudniowej Wigilii „Teatru w każdej wiosce”.

Dominik Magdziarek

nasze odbitki lepsze od oryginału...

wykonujemy projekty,
opracowujemy graficznie
drukujemy

Drukarnia Polidruk Poznań
Mrowino, ul. Towarowa 4
62-090 Rokietnica
tel. (61) 814 47 40, (61) 814 47 14
e-mail: biuro@polidruk.pl

Wawrzyniec Benzelstjerna-Engeström

Setna rocznica śmierci wybitnego Polaka

Do grona wybitnych Polaków, dzięki którym w trudnych czasach zaborów imię Polski ponownie wpisane zostało na mapę świata, zalicza się Wawrzyniec Stanisław Bonawentura Benzelstjerna-Engeström.

Urodził się 9 maja 1829 w Poznaniu, pół roku przed wybuchem powstania listopadowego, którego skutki dotknęły bezpośrednio i jego rodzinę. Matką Wawrzyńca była Leokadia z domu Gajewska, ojcem Gustaw Stanisław, który po burzliwej służbie w wojsku pruskim wstąpił do wojska Królestwa Polskiego, skąd po upadku powstania listopadowego w zamian za służbę u cara Mikołaja II wyrzekł się trzyletniego wówczas Wawrzyńca, żony, wiary katolickiej i polskości. Został gubernatorem Baku, gdzie zmarł w 1850 roku. Dziadkami jego byli Rozalia z domu Chłapowska i Lars Engeström, ambasador Szwecji w Warszawie, w czasie Sejmu Wielkiego aktywny uczestnik prac nad Konstytucją 3 Maja, za co otrzymał złoty pierścień z napisem Fides manibus i indygenat. W latach 1809-24 kanclerz Szwecji, zmarł w 1826 roku w Jankowicach koło Tarnowa Podgórnego, pochowany został w pobliskim Ceradzu Kościelnym.

Wawrzyniec do dziewiątego roku życia wychowywany był przez matkę i babkę, pod ich opieką przebywał w Jankowicach. Wychowywany w duchu patriotycznym, od najmłodszych lat żył sprawami polskimi. Uczestniczył we wszystkich możliwych konspiracyjnych działaniach. Już jako młody chłopak, gdy pobierał nauki u Józefa Kramera w Krakowie, wziął udział w antyaustriackim powstaniu w 1846 roku. Po przeniesieniu do Berlina w dwa lata później wziął udział w Wiośnie Ludów, jako członek polskiej Legii Akademickiej. Schwytany przez Prusaków, został skazany na rok więzienia w Kostrzynie nad Odrą. Dalszą edukację kontynuował w Akademii Technicznej w Krakowie, a potem w Berlinie i we Wrocławiu. Tam poznał najwybitniejszego poznańskiego romantycznego poe­te Ryszarda Berwińskiego, z którym się przyjaźnił. Wydał jedyny numer „Znicza”. Żadna akcja publiczna we Wrocławiu nie działa się bez jego udziału. Tam też w 1853 roku ukończył studia.

W 1852 roku ożenił się z Jadwigą Borzewską i do 1860 roku wiodł spokojny żywot ziemianina. Na wieść o wybuchu powstania styczniowego zorganizował w hotelu George'a we Lwowie biuro publicystyczne przy Rządzie Narodowym. Redagował i wysyłał liczne broszury, pisma ulotne w języku polskim oraz francuskim. Opracował kilkunastopięciowy dokument-instrukcję dotyczącą informacji powstańczej i jej kolportowania. W wyniku interwencji władz rosyjskich został uwięziony przez Austriaków. Uwolniony z więzienia w 1864 roku, dzięki wstawiennictwu rządu szwedzkiego, udał się z rodziną do Dreżna, gdzie spotkał Józefa Ignacego Kraszewskiego, był to początek ich wieloletniej współpracy i przyjaźni. Tam też podjął działalność patriotyczną, prowadził

wykłady m. in. na pensji niemieckiej u pani Grosman, zorganizował Koło Polaków i wydawał „Notatki dreźnieńskie”. W 1870 roku osiadł w poznańskim Ostróweczku, skąd po ośmiu latach przeniósł się do Poznania. W 1880 roku otrzymał w spadku majątek w Rivfielsta i nazwisko Benzelstjerna po swojej prababce.

W latach 1880-1907 pełnił funkcję sekretarza Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu (dalej PTPN). Pilnował realizacji wytyczonych przez Towarzystwo zadań. Współtworzył z Hieronimem Feldmanowskim w 1881 roku jedną z pierwszych publicznych stałych ekspozycji muzealnych galerii malarstwa na ziemiach polskich. Stworzył dwie stałe ekspozycje, w 1883 roku zbiorów kulturalno-historycznych, w dwa lata później tzw. Gabinet Kraszewskiego. Był hojnym darczyńcą dla PTPN, ofiarował obrazy, ryciny, pamiątki historyczne, militaria, okazy przyrodnicze, książki itd. Organizował wsparcie finansowe, liczne uroczystości i spotkania naukowe, prowadził odczyty dotyczące historii i geografii Szwecji i dziejów Polski.

Był dobrym prozaikiem o dużych zdolnościach epickich, tłumaczył na język polski dzieła pisarzy szwedzkich i skandynawskich. Nawiązał liczne kontakty naukowe z uczelniami, instytucjami kulturalnymi i towarzystwami szwedzkimi, których był członkiem.

Od 1878 r. zaangażował się w działalność społeczną i filantropijną, mówiono o nim poznański Baudouin. Utworzył Towarzystwo Kolonii Wakacyjnych Stella, którego był wieloletnim prezesem, uczestniczył także w powstaniu Stacji Sanitarnej w Kobylnicy. Sam zebrał kilkadziesiąt tysięcy marek. Zapoczątkował leczenie ubogich dzieci mlekiem, nazywane kuracją mlekową, która z biegiem czasu w okresie międzywojennym objęła całą Polskę pod nazwą szklanka mleka.

Posiadał znaczny majątek w Szwecji, jednak nie myślał o przeniesieniu się tam, choć odwiedzał ją coraz częściej. Król Karol XV za zasługi nadał mu Order Gwiazdy Północy (Nordstjärneorden).

Zmarł 22 października 1910 roku w Gryżynie, pochowany został w podpoznańskim Ceradzu Kościelnym. Był ojcem sześciorga dzieci z których Zygmunt, Gustaw Stanisław i Helena zmarli w dzieciństwie, Edmund w 1886 roku, w wieku 23 lat zginął w Krakowie w pojedynku z oficerem rosyjskim w obronie honoru Polski. Córka Maria wyszła za mąż za Szembekę z Gryżyny, zmarła w 1899 roku, w wieku 42 lat. Syn Stanisław odziedziczył po ojcu majorat w Szwecji, gdzie do dziś mieszkają potomkowie Wawrzyńca.

Tadeusz I. Grabski

Każdy napisał 100 listów

Współpraca W. Engeströma z Józefem Ignacym Kraszewskim rozpoczęła się około 1865 roku w Dreźnie, w którym obydwoj przebywali. Kontakty pomiędzy nimi były częste, każdy z nich wysłał około sto listów.

50-lecie pracy literackiej J. I. Kraszewskiego było świętem kultury polskiej, zgromadziło w Krakowie i Dreźnie kilkanaście tysięcy gości. Z tej okazji Engeström wystosował adres, do którego załączył własny wiersz okolicznościowy. Upamiętnieniem tego jubileuszu było przygotowanie wydawnictwa „Pamiętka obchodu uroczystości imienin Józefa Ignacego Kraszewskiego w Dreźnie w roku jego Jubileuszowym 1879 z polecenia Komitetu Medalowego zebrał i wydał Wawrzyniec hrabia Engeström” (Poznań, 1879). Znajdujemy w nim opis uroczystości, bibliografię, cytaty z przemówień pisarza, głosy prasy, treść gratulacji i telegramów. Otrzymane dary, Kraszewski postanowił przekazać w 1883 roku PTPN w Poznaniu. Engeström (wówczas sekretarz Zarządu) wziął sprawę w swoje ręce i na w początku 1885 roku w siedzibie Towarzystwa otwarto Muzeum Kraszewskiego. Zbiór był eksponowany do czasów okupacji. Po wojnie dary eksponowane były w pałacu w Rogalinie. Gdy w 1979 roku Marian Walczak przekazał swoje zbiory na rzecz tworzonej Pracowni-Muzeum J. I. Kraszewskiego, podjęto starania, aby dary jubileuszowe zwane Gabinetem Kraszewskiego trafiły do jej zbiorów. Są tam do dziś eksponowane.

Krzysztof Klupp

Muzealnik, fundator i darczyńca

Zbierając informacje o Wawrzyńcu Benzelstjernie-Engeströmie, łatwo dochodzimy do wniosku, iż był on wielce zaangażowany w sprawy sztuk pięknych. Dziś nazwalibyśmy go animatorem kultury, który nie tylko działa aktywnie jako organizator wystaw, inwentaryzator, popularyzator sztuki, ale także sam funduje monumenty, kolekcjonuje dzieła, które chętnie użycza na ekspozycje czy też ofiaruje muzeum. Engeström będąc sekretarzem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (funkcję tę pełnił w latach 1880-1907) prowadził zarazem ożywioną działalność muzealniczą. Uporządkował zasoby muzealne PTPN i utworzył zbiór pamiątek historycznych. Był zarazem inspiratorem i głównym organizatorem gabinetu Józefa Ignacego Kraszewskiego, który wchodził w skład Muzeum im. Mielżyńskich, działającym przy PTPN. Z Franciszkiem Dobrowolskim współtworzył „Wystawę Sztuk Pięknych w Pałacu hr. Działyńskich”, która z perspektywy czasu okazała się jedną z trzech znaczących, a zarazem, pod względem zgromadzonych na niej dzieł, największą XIX-wieczną ekspozycją czasową w Poznaniu. Pokazanych zostało blisko trzysta dzieł sztuki artystów polskich i obcych, pochodzących z kolekcji Wielkopolan. Wystawa trwała od kwietnia do czerwca 1885. W 1888 roku, dzięki inicjatywie i konsekwencji W. Benzelstjerny-Engeströma utworzona została poznańska filia krakowskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Wielką zasługą tej organizacji było przede wszystkim nawiązanie szeregu kontaktów z prężnym środowiskiem krakowskim, a także

warszawskim i lwowskim. Dzięki niej obserwujemy w społeczeństwie poznańskim coraz większe zainteresowanie współczesnym malarstwem polskim. Engeström, honorowy członek TPSP, organizował z jego ramienia wystawy sztuki, m.in. swego przyjaciela Jana Styki. Na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie (1894 rok) można było zwiedzać m.in. wystawę sztuki polskiej 1764-1886. Znalazły się na niej, użyczone przez Engeströma, ryciny Ferdynanda Chotomskiego, Edwarda Czarnikowa, Cypriana Norwida, Leonarda Straszyńskiego, Wincentego Śleńdzińskiego oraz ks. Józefa Sułkowskiego. Pozostaje on w naszej pamięci także jako fundator dzieł świeckich oraz sakralnych. Z okazji 300. rocznicy śmierci Jana Kochanowskiego był inicjatorem i częściowo finansował wzniesienie pomnika wielkiego poety (monument możemy oglądać na Ostrowie Tumskim w Poznaniu). W Ceradzu Kościelnym ufundował grobową kaplicę upamiętniającą członków rodu Engeström. W kościele parafialnym w Gryźynie, miejscowości, w której zmarł, możemy podziwiać także ufundowany przezeń krucyfiks. Trzy obrazy, подарowane wcześniej Muzeum im. Mielżyńskich, „Żołnierz bawarski z dwoma końmi” Witolda Piwnickiego, „Studium konia” Oskara Rostowskiego oraz „Portret Stefana Garczyńskiego” nieznanego twórcy znajdują się w kolekcji Muzeum Narodowego w Poznaniu. Warto odnotować także fakt, iż Engeström wspierał finansowo Muzeum Narodowe Polskie w Raperswil (Szwajcaria).

Adriana Podłostko-Kłós

Zamykam Szufladę

Witam serdecznie, Drodzy Czytelnicy. Jak Wasze samopoczucie w te jesienne dni? Zapewne tak, jak ja, wyczekujecie kolejnego lata, by znów cieszyć się słońcem i wodą. W tym miesiącu Szuflada jest wyjątkowa. Dlaczego? Bo ostatnia. Przede mną matura. Postanowiłam opuścić zespół naszego wspianego miesięcznika. Być może nie na zawsze, na pewno jednak na kilka miesięcy. Wspólnie z kolegami i koleżankami z redakcji zdecydowaliśmy, że Szuflada nie będzie kontynuowana w następnych wydaniach. Pojawi się za to równie interesujący dział, nad którym pieczę sprawować będzie redaktor Zuzanna Kupsik. Do tej pory, włączając obecny numer, w „TarNowej Kulturze” Szuflada pojawiła się aż 48 razy! Pierwszy raz mogliście ją przeczytać w numerze 5 w maju 2006. Wtedy jeszcze pod nazwą „Kącik literacki”, ale już w czerwcu przypadła mu wdzięczna nazwa, która utrzymała się do dzisiaj. Początkowo czuwała nad tym Agnieszka Wozzak. To ona stwo-

rzyła ramy Szuflady i nadała jej charakterystyczną formę. Ja przejęłam ją pod swoje skrzydła w numerze 9 (wrzesień 2007). Prezentowałam twórczość artystyczną mieszkańców naszej gminy, ale nie tylko. Pojawiały się wiersze, rysunki, fotografie, fragmenty blogów. Wszystko okraszone dużą dawką refleksji i ciepłych słów. Mam nadzieję, że każdy znalazł tutaj coś dla siebie, pozwolił sobie na chwilę wytchnienia przy filiżance dobrej kawy i z Szufladą pod ręką. Niezwykle miło było mi dzielić się z Wami moimi przemyśleniami i sztuką bardzo utalentowanych ludzi. Dzięki „TarNowej Kulturze” zdobyłam nowe, niezwykle cenne doświadczenia, które na pewno wykorzystam. Na koniec prezentuję fotografie z wirtualnego albumu batorowianki, Julii Talagi, uczennicy trzeciej klasy liceum ogólnokształcącego w Poznaniu.

Do zobaczenia, Kochani!

Joanna Konopka

PANI KASIA POLECA Pożywny krupnik

W chłodne jesienne dni być może marzysz o tym, by zacząć obiad talerzem gorącej zupy. Krupnik idealnie sprawdza się w tej roli. Jeśli uwarzysz go na kawałku mięsa i podasz w dużych talerzach, może to być twój cały obiad.

Składniki:

1/2 szklanki kaszy jęczmiennej wiejskiej, perłowej lub mazurskiej, kilka kostek schabowych lub około 35 dag surowych wieprzowych 4-5 ziemniaków
2 marchewki
2 pietruszki
1/3 niedużego selera
duża cebula
kilka suszonych grzybków
liść laurowy
1-2 ziarenka ziela angielskiego
pieprz, sól
natka pietruszki.

Przygotowanie: Wypłucz ziemniaki i warzywa. Obierz cebulę, nadziej na szpikulec i całą opal nad ogniem, po czym delikatnie włóż do garnka z kaszą i grzybami. Oskrob marchewki, pietruszkę i seler, 2-3 ziemniaki, dokładnie wszystko opłucz. Włóż do garnka 3/4 kawałka selera, po jednej marchewce i pietruszce oraz pokrojone w kostkę ziemniaki (resztę warzyw pozostaw w miseczce). Niech kasza gotuje się z tymi dodatkami i nasiąka ich smakiem. Wsyp odrobinę soli i wszystko zamieszaj drewnianą łyżką. Gdy woda zacznie wrzeć, wsypuj powoli kaszę, mieszając. Przykryj garnek, zostawiając lekko uchyloną przykrywkę. Niech zupa około 40 min delikatnie się gotuje. Od czasu do czasu podnoś przykrywkę i mieszaj zawartość garnka drewnianą łyżką, by rozgotowująca się kasza nie przywarła do dna lub nie przypaliła się. Pozostałe ziemniaki obierz i pokroj w kostkę, marchewkę, pietruszkę i resztę selera zetrzyj na tarce do jarzyn o dużych oczkach. Jeśli minął już wyznaczony czas gotowania (40 min.), wsyp rozdrobnione ziemniaki i jarzyny do garnka z zupą, wymieszaj i razem gotuj około 15 min. Zgaś palnik i wyjmij z zupy cebulę, mięso i kości. Jeśli mięso jeszcze nie odpadło od kostek, ściągnij je nożem i razem z mięsną wkładką pokroj na desce na mniejsze kawałki i ponownie włóż do garnka. Kości i cebulę wyrzuć. Wypłukaną zieleninę posiekaj i połowę wsyp do zupy. Wymieszaj, przypraw zupę maggi i pieprzem. Przed podaniem obficie posyp koperkiem i natką pietruszki. Smacznego!

Marta Maciejewska

22.10.2010 - Dzień Engeströma

- 11.00 uroczysta Msza Św. w kościele w Ceradzu Kościelnym
- 12.00 uroczystości przed Kaplicą Grobową rodziny Engestroe mów w Ceradzu Kościelnym
- 17.00 „Miał nadzieję pośród przeciwności” – konferencja popu larnonaukowa w Muzeum J. I. Kraszewskiego w Poznaniu

PROGRAM KONFERENCJI:

- » Wawrzyniec Benzelstjerna Engeström wieloletni sekretarz zarządu PTPN (prof. dr hab. Jacek Wiesiołowski)
- » Wielkopolanin ze szwedzkimi korzeniami (Tadeusz Grabski)
- » Współpraca Józefa Ignacego Kraszewskiego z Wawrzyńcem Benzelstjerną Engeströmem (Krzysztof Klupp)
- » Twórczość literacka Wawrzyńca Benzelstjerny Engeströma (Alicja Przybyszewska)
- » Hr. Engeström – animator sztuki (Adriana Podmostko-Kłós)
- » Konserwacja kaplicy grobowej Engeströmów w Ceradzu Kościelnym (Andrzej Lewandowski)

Świat pastelami malowany

Niektórzy piszą wiersze, inni kręcą filmy, robią zdjęcia, jeszcze innych cieszy malowanie obrazów. Tym bardziej, jeśli trafią one na wystawę.

Wydawać by się mogło, że dorośli, często zapracowani od rana do wieczora, nie mają czasu na swoje pasje. Nic bardziej mylnego w odniesieniu do członków koła plastycznego przy GOK „SEZAM” w Tarnowie Podgórnym. Właśnie postanowili oni wystawić serię barwnych prac. „Świat pastelami malowany” możemy oglądać od 4 października w galerii „Rotunda” tarnowskiego Domu Kultury.

Serdecznie zapraszamy. Warto przyjrzeć się z bliska tym obrazom. Może zachęcą kogoś do wstąpienia do koła plastycznego.

Arkadiusz Dobrzyński

Nowy dyrygent w Lusowie

Po przerwie wakacyjnej wznowia działalność chór przy kościele w Lusowie.

Kierownictwo artystyczne objął nowy dyrygent, Maciej Kościel-ski. Chór spotyka się na próbach w

poniedziałki w godz. 17-19 w świetlicy w Lusowie.

Zapraszamy do wspólnego śpiewania chętnych z całej gminy w wieku od 18 lat.

Chórzyści z Lusowskiej Parafii

Kurs fotografii cyfrowej - IV edycja

Wszystkich mających chęć pogłębienia swoich umiejętności fotografowania zapraszamy na kurs fotografii cyfrowej, który w IV edycji planowany jest w dwóch wariantach.

Wariant 1 – zajęcia w grupach:

Program kursu obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne dotyczące:

- budowy aparatów cyfrowych i wynikających z niej ograniczeń
- zasad fotografowania w różnych warunkach oświetleniowych
- obsługi aparatów cyfrowych uczestników kursu
- zastosowania sztucznego oświetlenia w fotografii portretowej
- zasad obowiązujących w fotografii reportażowej
- podstaw cyfrowej korekty obrazu
- przygotowania zdjęć do druku

Kurs obejmuje 20 godzin zajęć prowadzonych na terenie Gminnego Ośrodka Kultury SEZAM w Tarnowie Podgórnym, w terminach uzgodnionych z uczestnikami. Koszt udziału w kursie wynosi 200 zł. Planowany początek kursu - 13 października 2010 r. Osobom zainteresowanym, szczegółowy plan zajęć zostanie przekazany pocztą elektroniczną.

Wariant 2 – zajęcia indywidualne:

Intensywna, indywidualna nauka posługiwania się aparatem cyfrowym. Zajęcia z osobą zainteresowaną będą się odbywać w indywidualnie uzgodnionych terminach i miejscu. Kurs obejmuje 6 godzin zajęć, a jego koszt wynosi 250 zł.

Wszelkich informacji udziela i zapisy przyjmuje Krzysztof Ratajczak, tel. 605 188 010, e-mail: kxrx@wp.pl.

Sztuka w Wysogotowie

Działająca od 2002 roku PBG Galery chętnie gości artystów. Kolejne spotkanie ze sztuką w biurach wnętrz rozpocznie się już 8 października.

Tego dnia w samo południe odbędzie się otwarcie kolejnej wystawy. Swoje prace zaprezentują Roma Rymaszewicz-Ranz, Zofia Sierszeńska i Justyna Olszewska. Ich malarstwo, akwarele i pastele będzie można oglądać od poniedziałku do piątku, od 8 do 16:30 w Wysogotowie przy ul. Skórczewskiej 35. Wystawa będzie czynna do 12 listopada.

Jarek Krawczyk

Szwedzki śledzik

W ramach tradycyjnego cyklu „Kuchnie świata” zapraszamy osoby pełnoletnie na popołudnie ze szwedzkimi potrawami. Spotkanie kulinarne pt: „Szwedzki śledzik” odbędzie się 18 listopada w Przeźmierowie. Zaproszenia do odbioru od 15 października w domach kultury w Tarnowie Podgórnym i w Przeźmierowie.

Jarek Krawczyk

DMUCHAWCE, LATAWCE, WIATR...

Pożegnanie lata w Przeźmierowie

18 września, niebo nad Parkiem imienia Stanisława Koniakowskiego w Przeźmierowie, zostało wypełnione szybującymi latawcami. Wszystko za sprawą „Święta Latawca”, odbywającego się podczas Festynu Rodzinnego „Zwierzyniec Arkadego Fiedlera”. Został on zorganizowany przez Sołectwo Przeźmierowo, Szkołę Podstawową im. Arkadego Fiedlera w Przeźmierowie oraz Gminny Ośrodek Kultury „SEZAM”.

Festyn rozpoczął się uroczystym przemarszem uczestników ze szkoły do parku.

W południe publiczność obejrzała występy teatru „Krokodyl”, a następnie zespołu „Modraki”. Odbyły się także biegi przełajowe oraz gry i zabawy. Drugą część imprezy wypełniło „Święto latawców”. Pogoda, ze względu na wiatr, sprzyjała ich unoszeniu się ku obłokom. Najlepsi konstruktorzy zostali nagrodzeni przez komisję w różnorodnych kategoriach.

Gdy wszystkie latawce wylądowały, rozpoczął się występ Ewy Rakowskiej. Podczas programu „Bajkowe podróże małe i duże”, dzieci mogły wyszaleć się na scenie, potańczyć, a także... poznać bajkowych przyjaciół – Clifforda i Hello Kitty.

Festyn zakończyła zabawa taneczna. Można śmiało powiedzieć, że był on atrakcyjnym pożegnaniem lata. Do zobaczenia za rok!

Dawid Lemanowicz

LISTA ZWYCIĘZCÓW

W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH:

I NAJWYŻEJ SZYBUJĄCY LATAWIEC

- I miejsce – Aleksandra Felska
- II miejsce – Bartosz Rygusiński
- III miejsce – Dominika Grzesiak

II NAJWYŻEJ SZYBUJĄCY WŁASNEJ KONSTRUKCJI LATAWIEC

- I miejsce – Krzysztof Grodziski
- II miejsce – Jakub Rok
- III miejsce – Mikołaj Jasnowski

III NAJPIĘKNIEJSZY

- I miejsce – Marcelina Korobacz
- II miejsce – Dominika Baranowska
- III miejsce – Angelika Wiśniewska

IV DRUŻYNOWO KLASY I-III

- I miejsce – 3a
- II miejsce – 3b
- III miejsce – 1d

IV DRUŻYNOWO KLASY IV-VI

- I miejsce – 5a
- II miejsce – 5b i 4d (ex aequo)
- III miejsce – 5d

WYRÓŻNIENIA:

1. Za najliczniejszy zespół klasowy - 1a
2. Za największy latawiec – Krzysztof Grodziski
3. Najbardziej oryginalny – Kacper Dembiak
4. Najbardziej kolorowy – Martyna i Amadeusz Kucemba
5. Najładniejszy latawiec skrzynkowy – Bartosz Pietrzak
6. Najliczniejszy zespół rodzinny – rodzina Pawlickich

Październik na poznańskich scenach

Teatr Wielki

ul. Fredry 9

Bilety: 061 65 90 280, 061 65 90 228

www.opera.poznan.pl

2, 3: Candide
6: Ariadna na Naxos
7: Balet Izadory Weiss - Out
9: Maski władzy. Maciejewski - Podróże
10, 12, 23, 24: Mały kominiarczyk
14, 15, 19, 20, 21: Czekając na Chopina
14: Chóry Verdiowskie
17: Tańczmy Bacha
22, 23, 24: Niebezpieczne związki
26: Jazz Dance Back and Forth - show taneczne
27, 28, 29: Skrzypek na dachu
30: Paria
31: Rockopera „Akordy słów”, czyli Rock Metal symfonicznie

Teatr Polski

ul. 27 Grudnia 8/10

Bilety: 061 852 05 41,

061 852 56 28

www.teatr-polski.pl

Teatr Polski w Poznaniu

1, 26, 27, 29: Bobok
1, 2, 28, 29, 30, 31: Mistrz i Małgorzata
6, 7, 8: Panny z Wilka
9, 10: Zwał
9, 10: Polska Platforma Tańca
12, 13, 14: Trup
17: AMADEUSZ Peter Shaffer - próba czytana na 100-lecie Teatru Wielkiego w Poznaniu
19, 20, 21: Przyjacieli
21: BLOCK BACH - występ gościnny Teatru Odeon z Bukaresztu
23, 24: Pomórnik. Kryminał ekologiczny

14, 15, 16, 17, 19: Śpiąca Królewna
20, 21, 22, 23, 24: Kto wysiedzi to jajo?
31: Poznańskie Koziołki (premiera)

Teatr Muzyczny

ul. Niezłomnych 1e

Bilety: 061 8522927

www.teatr-muzyczny.poznan.pl

1, 2: Cygańska miłość
3: Dziwna para
4: Sedno nie jest jedno
5, 6: Kot w butach
7, 8, 9: Baron cygański
11: Shirley Valentine - Willy Russell
12: Pippi
13, 14, 15, 16, 17: Mayday
18: I tak Cię kocham
19, 20: Królewna Śnieżka
21, 22, 23: Wesoła wdówka
24, 25, 26, 27: Klimakterium i już
26, 27: Ania z Zielonego Wzgórza
28, 29: Sceny z życia smoków
28, 29, 30: Skrzypek na dachu
25, 28, 29: Sceny z życia smoków
27: Goło i wesoło
28, 29: Klimakterium i już
30: Cygańska miłość

Teatr Nowy

ul. Dąbrowskiego 5

Bilety: 061 847 24 40, 061 847 86 24

www.teatrnnowy.pl

1, 2, 3: Namiętność
3, 5, 6: Don Juan
5, 6, 7: Kolaż na cztery ręce
7, 8: Rutherford i Syn
8, 9, 10: Pamięć wody
9, 10: Arka Noego. Nowy Koniec Europy
12, 13: Kwartet
12, 13, 14: Oszust
13, 14, 15, 16, 17: W sobotę o ósmej
15, 16, 17: Udając ofiarę
19, 20, 21: Ożenek
19, 20, 21: Faust
22, 23, 24: Lobotomobil
26, 27, 28: Sen nocy letniej
29, 30, 31: Przyjęcie dla grupka
29, 30, 31: Szczęśliwe dni

Filharmonia Poznańska

ul. Św. Marcin 81

Bilety: 061 8536935

www.filharmoniapoznanska.pl

1: Gwiazdy światowych estrad
8: Gwiazdy światowych scen operowych
9: Inauguracja sezonu Pro Sinfoniki - Ha(e)ndlowy pasaż
10: 100 lat+VAT - Benefis Stefana Stuligrosza
16: 405. Koncert Poznański - Cztery Światy
17: Z teki kompozytorskiej Stefana Stuligrosza
17: Mistyczka z kastanietami
22: 98. Koncert Targowy - Classic Jazz Piano
29: 406. Koncert Poznański - Requiem Aeternam

Teatr Ósmego Dnia

ul. Ratajczaka 44

Bilety: 061 8552086

www.osmego.art.pl

13: Uczucie w dźwięku - Apoteoza
14: Wydech
15: Pierogi
16: Prêt à porter - Zapach kobiety
18: Amor Hermetic (Miłość hermetyczna)
27, 28, 29, 30: Paranoicy i Pszczelarze

Teatr Animacji

ul. Św. Marcin 80/82

Bilety: 061 6465218

www.teatranimacji.pl

2, 3, 5, 6, 7: Szaluputki
8, 9, 10, 12, 13: Smok i sok

KINO „ZIELONE OKO” ZAPRASZA

Lekkie i przyjemne

Gdy za oknem zimno, ciemno i pada, warto przenieść się w słoneczny nastrój komedii romantycznych. Dlatego „Zielone Oko” proponuje w październiku „Pan i Pani Kiler” produkcji amerykańskiej oraz polską „Randkę w ciemno”.

Najnowsza komedia Roberta Luketika zaczyna się bardzo obiecująco. Reżyser kusi nas piękną jak laleczka Katherine Heigl, wypomadowanym Ashtonem Kutcherem, przezabawną Catherine O'Harą, zapierającymi dech w piersiach pejzażami Nicei, budzącymi zazdrość gadżetami i samochodami.

Początek jest zabawny, dynamiczny i, co najważniejsze, wypełnia go chemia łącząca głównych bohaterów. A, jak wiadomo, w komedii to połowa sukcesu.

Heigl i Kutcher może nie mają ekranowej charyzmy, ale nadrabiają to naturalnością i swobodą. Również końcówka, kiedy na bohaterów zdaje się dybać każdy znajomy i sąsiad, przynosi sporo autentycznej frajdy. Szalone pomysły przemijają przez ekran jeden za drugim, większość całkiem skutecznie zrealizowanych. Film będzie można zobaczyć 8 października o 18.

Film Wojciecha Wójcika opowiada historię Majki (Katarzyna Maciąg) – sympatycznej stu-

dentki anglistyki porzuconej przez podstarzałego ukochanego (Bogusław Linda). Przyjaciółki dziewczyny, nie mogąc znieść jej emocjonalnych dołków, zaciągają ją podstępem na casting do programu „Randka w ciemno”. A że Majka – w przeciwieństwie do typowych bohaterek polskich komedii romantycznych – jest inteligentna i wygadana, udaje jej się wygrać i przejść do telewizyjnego etapu. Tam czeka na nią Borys Szyc i rejs jachtem po Lazurowym Wybrzeżu. Gdyby nie nadużywająca przekleństw dziennikarka (Anna Dereszowska), mogłoby się nawet zrobić romantycznie.

Specjalizujący się dotychczas w kryminałach W. Wójcik umie opowiadać historie i kreślić sylwetki bohaterów. Jednak nawet on nie jest w stanie

wygrać z producentami żądającymi reklamowania na ekranie marek, które dołożyły się do budżetu filmu. Bizuteria, ubrania, herbatka, a nawet chusteczki higieniczne – nic się nie zmarnuje, każdy dostanie swoje pięć sekund. Przez maszyną ścia-

nę product placementu zdołali się jednak przebić aktorzy. Szkoda więc, że w finale twórcy robią niezrozumiałą fabularną woltę, czyniąc z głównej bohaterki tępą dziewczynkę. A przecież Majka mogłaby odesłać wszystkich swoich absztyfikantów i z podniesioną głową wziąć się za bary z życiem. Reguły gatunku są jednak wieczne. Na projekcję zapraszam 8 października o 18. Zapraszamy!

Marta Maciejewska

Baranowo k/ Poznań

62-081 Przeźmierowo

tel. 061 8 14 27 51

repcja@hoteledison.com.pl

www.hoteledison.com.pl

Wesela, przyjęcia rodzinne,

jubileusze, pikniki,

imprezy integracyjne.

Nocleg ze śniadaniem

już od 115 zł.

ZAPRASZAMY!

PAŹDZIERNIKOWE SEZAMKI

1.10, Świetlice wiejskie	IX edycja projektu TEATR W KAŻDEJ WIOSCE pt: „Inspiracje” - inauguracja
1.10, Szamotuły	Udzia Chóru im. Feliksa Nowowiejskiego w spotkaniu chóralnym „Święto pieśni” w Szamotulach
3.10 godz. 11.45 Kościół w Lusowie	Lusowskie Poranki Muzyczne – koncert 68. – finałowy pt: „Chopin przyjechał” w wyk. Aleksandry Mozgjel
3.10 godz. 17 Tarnowo Podgórne	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZYKI: Koncert Wiesława Prządki z zespołem pt: „Od klasyki do jazzu”
4.10 Galeria w Rotundzie	Wystawa prac plastycznych koła dorosłych pt: „Świat pastelami malowany”
6.10, Baranowo, Przeźmierowo, Lusowo, Tarnowo Podgórne, Lusówko	Pro Sinfonica – koncert pt: „Wjazd Tralalotka i Pacynki do krainy muzyki”
8.10 godz. 18 Przeźmierowo	Kino Zielone Oko zaprasza: „Pan i Pani Kiler”
8.10 godz. 11.10, 18 Tarnowo Podgórne	Teatr Tańca Zakręconego (w przyszłości „Sortownia”) Prapremiera spektaklu „Schody – tryptyk” (wstęp wolny)
9.10 godz. 16 Przeźmierowo	Obchody Dnia Seniora. W programie: wystawa prac plastycznych oraz występ zespołu Modrzanki z gminy Słupsk
9.10 godz. 15 Tarnowo Podgórne	Inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Występ Chóru Madrygalistów im. Wacława z Szamotuł
9.10, Koło	Występ Chóru im. Feliksa Nowowiejskiego
12.10 godz. 9, 10.30 Przeźmierowo	Dziecięca Akademia Filmowa zaprasza: „Dawid i Sandy”
18, 19, 20, 21.10 Baranowo, Tarnowo Podgórne, Lusowo, Przeźmierowo, Ceradz Kościelny	Mezzoforte – koncerty edukacyjne dla szkół pt: „Głos ludzki najwspanialszym instrumentem”
20.10 Baranowo, Przeźmierowo, Lusowo, Tarnowo Podgórne, Lusówko	Pro Sinfonica – koncert pt: „Wizyta w pałacu pełnym dźwięków”
21.10 godz. 9, 10.30, Przeźmierowo 22.10 godz. 10, Tarnowo Podgórne	Program edukacyjno – estradowy teatru FRAJDA pt: „Okiem mruga TV Papuga, czyli farmazony na dwa ogony”
22.10 godz. 18 Przeźmierowo	Kino Zielone Oko zaprasza: „Randka w ciemno”
22.10, Ceradz Kościelny, Poznań	Obchody 100. rocznicy śmierci Wawrzyńca Benzelskjerny Engeströma
Już anonsujemy: 7.11 – ORKIESTRA REPREZENTACYJNA WOJSKA POLSKIEGO	

Dom Kultury w Tarnowie Podgórny, Galeria w Rotundzie – Tarnowo Podgórne, ul. Ogrodowa 14
Dom Kultury w Przeźmierowie, Kino Zielone Oko – Przeźmierowo, ul. Ogrodowa 13

AKTUALNOŚCI

● Od 16 września dzieci mogą uczęszczać do nowo wybudowanego przedszkola „Pod Wesołą Chmurką” w Tarnowie Podgórny. Znajduje się tu 8 oddziałów, które przyjmą 200 dzieci. Budynek jest jednokondycyjny, z ośmioma salami zajęć (każda z własnym zapleczem sanitarnym). Do tego sala zajęć ruchowych i sala zajęć plastycznych. Oczywiście przedszkole posiada pełne zaplecze kuchenne. Przy budynku powstały dwa odrębne place zabaw oraz parking.

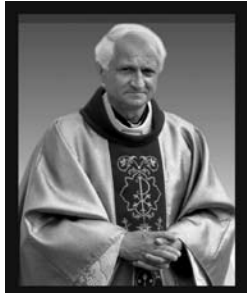
● Ze zmiennym szczęściem rywalizowały w weekend 18 i 19 września piłkarskie drużyny z gminy Tarnowo Podgórne w swoich spotkaniach ligowych. W meczu

3. kolejki trampkarze GKS TARNOWIA Tarnowo Podgórne ulegli drużynie LECHA II Poznań 0:32. W derbowym meczu 5. kolejki zwyciężyli seniorzy TARNOVII, którzy pokonali 1.FC Lusowo 4:0. W meczu 2. kolejki UKS Lusowo pokonało SUCHARY Suchy Las 3:2. W meczu 3. kolejki juniorzy TARNOVII przegrali z WARTĄ II Poznań 1:6.

● Strona internetowa TarNowej Kultury (www.tarnowakultura.pl) przekroczyła w minionym miesiącu liczbę 10000 odwiedzin od początku uruchomienia witryny, czyli od lutego 2006 roku. Daje to średnio blisko 180 wizyt na miesiąc. Liczymy na kolejne odwiedziny, tym bardziej że zwykle każdy nowy numer TNK jest już tam zamieszczany, gdy papierowe wydanie jest jeszcze w drukarni.

ś. † p.

ksiądz kanonik
ZBIGNIEW SAS
(1950 – 2010)

Dziękujemy, żegnamy.

Ciekawostki

MUZA Z MP3

Lubimy słuchać muzyki. W samochodzie, w domu, u znajomych, na imprezie. Przebieramy w rozgłośniach radiowych, szukamy muzyki w internecie, kupujemy płyty ulubionych wykonawców, chodzimy na koncerty. Mamy możliwość słuchania wybranych utworów w każdej chwili, dzięki przenośnym urządzeniom audio. Zmieniały się one wraz z rozwojem technologii. Przypomnę kilka z nich.

Zacznę o popularnego w latach 80-tych i 90-tych ubiegłego wieku walkmana, czyli niewielkiego magnetofonu kasetowego. Muzyki słuchaliśmy z kaset (w magnetofonach reporterskich były one mniejsze), dzięki słuchawkom lub wbudowanemu głośnikowi. Walkmana zawdzięczamy japońskiej firmie Sony. Wraz z popularyzacją płyt CD i spadkiem popularności dość awaryjnych i niewygodnych kaset, narodziło się kolejne urządzenie – discman. W zasadzie podobny do walkmana: przenośny, wyposażony w słuchawki, zasilany z baterii, do odtwarzania wymagał zewnętrznych nośników – cyfrowych płyt zwanych popularnie kompaktowymi. Odtwarzacz był dość popularny jeszcze na początku XXI wieku. Podobnie jak „walkman”, także słowo „discman” jest zastrzeżonym znakiem towarowym japońskiej korporacji.

Kolejnym przenośnym sprzętem jest odtwarzacz MP3 (nazwa pochodzi od zapewne najpopularniejszego formatu cyfrowych plików muzycznych). To urządzenie, z wbudowaną pamięcią flash, jest tak małe, że mieści się

w zamkniętej dłoni. Pozbawione jest ruchomych części mechanicznych, a więc bardzo odporny na ruch czy upadek. Na ekranie wyświetlane są dane o piosenkach znajdujących się w pamięci, można kopiować dowolne pliki z komputera. Odtwarzacz MP3 stał się gwoździem do trumny dla poprzedników. Rosnące pojemności pamięci flash i spadający ceny spowodowały jeszcze większe nim zainteresowanie. Jego młodszy brat – odtwarzacz MP4 potrafi wyświetlać na wbudowanym ekranie zdjęcia i filmy. Jest ona dostępny od kilku lat i stopniowo zdobywa popularność, walcząc m.in. z telefonami komórkowymi, które już od dłuższego czasu oferują podobną multimedialną funkcjonalność.

Dominik Magdziarek
d.magdziarek@tnk.goksezam.pl

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury „Sezam” Instytucja Kultury • Dyrektor – Szymon Melosik

• ul. Poznańska 96 • 62-080 Tarnowo Podgórne • tel. 61 895 92 28 • faks 61 814 61 19 •
• www.goksezam.pl • e-mail: info@goksezam.pl • Gadu-Gadu: 10657520

Kolegium redakcyjne: Joanna Konopka, Zuzanna Kupsik, Marta Maciejewska, Arkadiusz Dobrzyński, Jarek Krawczyk (zastępca redaktora naczelnego), Dominik Magdziarek (sekretarz redakcji), Andrzej Piechocki (redaktor naczelny), Filip Wachowiak.

Skład: PROJEKT, tel. 61 8161 159, biuro@pwprojekt.pl, **Druk:** Poli Druk Poznań, tel. (61) 814 47 40.

Nakład: 3500 egz. **Numer zamknięto:** 28.09.2010, www.tarnowakultura.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skrótu i adiacji tekstów. Nie zwracamy dostarczonych materiałów.

